

PLÁNOVANIE

TECHNICKÉHO ZABEZPEČENIA

Plánovanie technického zabezpečenia

Charakteristickým rysom možnej súdobej vojny sú ničivé úderý jadernými zbraňami. Dnes si už nie je možné predstaviť súdobý boj bez hromadne použitých tankov, obrnených transporterov, špeciálnych aut s príslušnou nadstavbou prostriedkov druhov vojsk, ktoré činia pechotu a iné druhy vojsk vysoko pohyblivými.

Ak počítame s hromadným použitím tankov a s maximálnym vybavením vojsk pásovou a kolovou technikou s príslušnou nadstavbou, musíme počítať s tým, že tiež ich straty budú značné. Ku stratám techniky bude dochádzať nielen činnosťou nepriateľa, ale i technickými príčinami. Aby bol čo najväčší počet poškodených techník navrátený v čo najkratšom čase svojmu účelu, je nutné organizovať včasné a premyslené technické zabezpečenie (TZ).

Za úspešné splnenie cieľov operácie odpovedá príslušný veliteľ. Metóda práce veliteľa a jeho štábu je závislá na charaktere úlohy a na čase, ktorý je k dispozícii. Inú metódu bude treba voliť v situácii, keď na prípravu boja bude niekoľko dní, inú metódu, keď bude k dispozícii len niekoľko hodín.

Správna príprava rozhodnutia vyžaduje, aby veliteľ, náčelník štábu, technické orgány ako i všetci ostatní príslušníci štábu dokonale ovládli zložitú problematiku plánovania bojovej činnosti vojsk.

PLÁNOVANIE A KOORDINÁCIA TECHNICKÉHO ZABEZPEČENIA

Plánovanie, organizácia a riadenie vojsk je súčasťou velenia. V dobé plánovania od technických orgánov sa vyžaduje zamerať činnosť na prípravu a spracovanie podkladov pre veliteľa, na organizáciu technického zabezpečenia a na základe toho na spracovanie a vydanie dokumentov, ktoré slúžia k riadeniu organických jednotiek technického zabezpečenia a technickej služby u vojsk, cestou využitia poriadenej ZVT.

Doterajšie poznatky z praxe ukázali, že prevážná väčšina technických orgánov vidí svoju hlavnú činnosť len v spracovaní dokumentu pre veliteľa a štáb. Nevídi však i druhú hlavnú úlohu a snáď ešte dôležitejšiu než bola prvá, t.j. **spracovať a včas vydať dokumenty k riadeniu technického zabezpečenia u vojsk.** Plnenie prvej a druhej úlohy musí prebiehať súbežne. Keď majú byť uvedené úlohy včas a dobre splnené, je treba, aby každý príslušník technického oddelenia alebo skupiny vedel, čo má robiť. Technickí orgánovia mali by plniť úlohy podľa spracovaného plánu činnosti, na ktorý sa veľmi často zabúda.

Hlavným dokumentom ZVT je plán technického zabezpečenia, odsúhlasený nadriadeným odborným náčelníkom a schválený veliteľom. Podľa plánu a s prihliadnutím ku konkrétnej situácii, musia

sa vydať príslušné nariadenia, pokyny a rozkazy.

Podklady pre plánovanie a organizáciu technického zabezpečenia sú: úloha zväzku (útvary), technická situácia a nariadenie nadriadeného ZVT.

O úlohe sa dozvieme v potrebnom rozsahu v operačnej (bojovej) orientácii, alebo z predbežného nariadenia veliteľa, niekedy tiež z pokynov pre činnosť štábu.

Činnosť ZVT pri plánovaní operácie a boja naväzuje na činnosť veliteľa a štábu.

Na základe obeznamenania sa s úlohou a pokynmi od nadriadeného technického orgánu a dostatočnej znalosti vlastnej situácie pristúpi ZVT so svojimi spolupracovníkmi k vlastnej činnosti v poli takto:

- ujasní si úlohu,
- vykoná rozpočet času,
- spracuje (doplní) plán činnosti,
- pripraví návrh na predpokladanú organizáciu technického zabezpečenia,
- vydá opatrenie k plneniu náhradných dielov a techniky,
- uskutoční technickú súčinnosť a koordináciu využitia technickej opravárne divízie, pluku,
- pripraví zahájenie práce na pláne technického zabezpečenia a na pracovnej mape.

Pri ujasnení úlohy a z nej vyplývajúceho spôsobu technického zabezpečenia vojsk musí ZVT pochopiť miesto a úlohu v nastávajúcej bojovej činnosti, ujasniť si, čo bude vyžadovať technická služba vojsk k splneniu úlohy veliteľa. Po obdržaní nariadenia od nadriadeného náčelníka si ujasňuje, ako toto ovplyvňuje organizáciu zabezpečenia vojsk v dobe prípravy a v priebehu plnenia úlohy. O obsahu nariadenia musí ZVT informovať veliteľa a príslušníkov svojho oddelenia alebo skupiny.

Po hodnotení technickej situácie a času, ktorý je k dispozícii do pohotovosti, s prihliadnutím na pravdepodobným stratám po jadrovom údere na techniku, je nutné vydať pokyny k opatreniu technického rázu. Ich cieľom je dosiahnuť maximálnej technickej pohotovosti techniky do pohotovosti k presunu, alebo k boju.

Rozpočet času je dôležitým predpokladom úspešnej činnosti obzvlášť v súbojových podmienkach, keď obdobie plánovania sa môže zúžiť i na niekoľko hodín.

Návrh na organizáciu technického zabezpečenia a predbežné nariadenia sú potom výslednicou ujasnenia úlohy, vyhodnotenia situácie a rozpočtu času. Všetkú túto činnosť bude ZVT vykonávať

len s časťou osôb svojho oddelenia (skupiny), a to v určitej časovej tiesni. Ekonomické využitie času je preto závislé na rozmiestnení technických orgánov na miestach velenia a na vzájomnej informovanosti.

Krátka doba prípravného obdobia vyžaduje novú metódu práce, ktorú je treba vidieť v súbežnom plánovaní.

V metodike práce ZVT sa žiada, aby odborné nariadenie (smernica) ako jeden z podkladov pre prácu technických orgánov bolo doručované podriadeným súčasne so vševojskovou operačnou smernicou. Nebude zriedkavým zjevom, že predbežné pokyny (nariadenia), týkajúce sa novej úlohy, môžu operačnú smernicu predchádzať. Bude to preto, aby sme získali čas k príprave návrhu na organizáciu technického zabezpečenia a tým i podklady k súbežnému plánovaniu na niekoľkých stupňoch. Tieto pokyny, doručené skôr než operačná smernica veliteľa nesmú však v žiadnom prípade obsahovať konkrétne údaje o nastávajúcej úlohe zväzku alebo útvaru. Doručovanie odborných smerníc a pokynov s oneskorením plánovanie priamo narušuje. Obsah vydanej smernice nemôže už potom účinne vplyvať na usmerňovanie prípravy techniky na nastávajúcu bojovú činnosť.

Zásadu — dať čo najskôr kvalitné podklady k práci, je treba uplatňovať i vo vnútri príslušného veliteľstva. Prvým prejavom tejto zásady je účasť na operačnej orientácii a pokynoch, ktoré zpravidla vypočuje len ZVT sám, výnimočne poverený dôstojník.

Po príslušnej orientácii alebo pokynoch veliteľa, po preštudovaní odborného nariadenia predstaveného, ujasnení si úlohy a po hrubom rozpočtu času je potrebné **vydať predbežné nariadenie aspoň tým útvarom, ktoré veliteľ použije v prvom slede, PO, prieskumu, OZP a tým, čo mobilizujú a ich činnosť končí P+24, P+48, M-3 apod.** V podstate to bude závisieť od času doby pohotovosti. Vydaním predbežného nariadenia ZVT vytvorí prvé podmienky pre súbežné plánovanie, i keď súbežnosť na nižších stupňoch sa zatiaľ prejavuje len v plánovaní technických opatrení.

K doručeniu predbežného nariadenia je výhodné využiť smerových dôstojníkov, ktorí sú vyčlenení k doručovaniu predbežnej smernice veliteľa.

V tejto dobe prebieha i príprava rozhodnutia veliteľa. ZVT musí sa pripraviť predniesť veliteľovi (NŠ) návrh na organizáciu technického zabezpečenia. Tento návrh (inofračná zpráva) môže obsahovať:

— priebeh mobilizácie a doplňovania (hlavne u zväzkov, útvarov VVO),

— početný a percentný stav techniky, z toho počet bojeschopných; kompletácia techniky,

— zásoby km u tankov a OT do najbližšej opravy s príslušným záverom, či zásoba bude alebo nebude postačovať a nutné opatrenia k predĺženiu medziopravných noriem,

— organizáciu prípravy a spôsob ošetrovania v období prípravy, presunu a boja; požiadavky na celkovú dobu pre ošetrovanie,

— koordináciu využitia prostriedkov k ošetrovaniu techniky podľa poradia druhov vojsk (spoj., žen., chem. del. apod.)

— počty a kapacitu opravárenských prostriedkov, ich stav a schopnosti využitia,

— počty a kapacitu vyprošťovania a odsunu poškodenej techniky do hniezd, zhromaždišťa poškodenej techniky,

— predpokladané straty techniky, možnosti opráv a stav bojeschopnosti v dobe pohotovosti,

— požiadavky na stanovenie osí odsunu poškodenej techniky, poprípade priestory hniezd, zhromaždišťa poškodenej techniky,

— stav zásobovania náhradnými dielmi a ostatným materiálom, početnú možnosť (kritie) k zabezpečeniu BO, alebo dní operácie, boja,

— návrh na využitie jednotiek technického zabezpečenia v prospech bojových útvarov, prípadne na zabezpečenie presunov spojeneckých vojsk.

Aj keď veliteľ bude žiadať zpravidla len dielcie závery k hlavným otázkam, spracovanie uvedených otázok môže poslúžiť k obsahovému doplneniu iných dokumentov. Obsahove správny návrh na organizáciu technického zabezpečenia je podkladom k rozpracovaniu plánu, predbežných nariadení vojskám a k vydaniu nariadenia pre útvary technického zabezpečenia.

V dobe, keď ZVT predkladá návrh veliteľovi, ostatní príslušníci oddelenia (skupiny) musia sa snažiť získať taktickú (operačnú) situáciu nepriateľa a vlastných vojsk. Zákres taktickej situácie bude grafickým podkladom pre plán. Bez tohto zákresu nie je možné spracovať manéver jednotiek technického zabezpečenia v grafickom vyjadrení na pláne (mape). Tento úkol bude možné časovo uskutočniť už v období predbežného rozhodnutia veliteľa (niekedy pred, inokedy po).

Rozhodnutie veliteľa spravidla neobsahuje úlohu technického zabezpečenia. Pre technické orgány je dôležité, aby bolo

včas oznámené, kedy a akým spôsobom bude rozhodnutie veliteľa doručené podriadeným, pretože doručenie rozhodnutia na nižší stupeň vytvára podmienky pre súbežné plánovanie. Doba vydania a doručenia rozhodnutia nižším stupňom bude zároveň pre orgány technického oddelenia (skupín) signálom k vydaniu a doručenia **odborného nariadenia**, smernice podriadeným ZVT a veliteľom technických opravární. Nariadenie sa vydáva buď písomne (výpisy), alebo ústne pri technickej súčinnosti; ZVT útvaru vydáva ho spravidla ústne. Nariadenie ZVT zväzku musí byť v súlade s obsahom plánu technického zabezpečenia (viď predpis Zák. 4-3, čl. 144).

Po vydaní rozhodnutia a pokynov veliteľa k všestrannému zabezpečeniu operácie alebo boja, majú všetky zložky štábu podklady k dokončeniu plánovania operácie (boja) a k spracovaniu, prípadne dokončeniu už rozpracovaných dokumentov. Zároveň sú dané podmienky k dokončeniu súčinnosti medzi zložkami štábu a k organizácii a plánovaniu operácie a boja na všetkých stupňoch velenia s uplatňovaním súbežnej práce veliteľov a štábu.

K dopĺňovaniu boja a k vyriešeniu problému spoločnej spolupráce druhov vojsk a služieb na základe nového modelu v technickej službe, je nutné uplatňovať organizáciu súčinnosti.

Činnosť v poli vyžaduje, aby sme organizovali súčinnosť alebo spoluprácu na dvoch smeroch. V prvom rade musí sa organizovať s vlastným štábom. S náčelníkom štábu alebo s jeho operačnou skupinou je nutné projednávať:

— priestory intenzívnej činnosti vojsk a využitia techniky,

— predpokladanú spotrebu km a časové možnosti ošetrovania techniky,

— početný stav techniky a jej bojeschopnosť,

— organizáciu návratu a začleňovanie opravenej techniky bojujúcim jednotkám alebo útvarom,

— problematiku zabezpečenia bojovej činnosti (všeobecne platné signály),

— dobu a spôsob predkladania technických hlásení, možnosť využitia zavedeného systému doručovania,

— organizáciu spojenia.

Druhý významný funkcionár, s ktorým musí ZVT úzko spolupracovať, je náčelník týlu. S ním prejednáva:

— termíny doručenia príspevku ZVT do rozkazu náčelníka týlu,

— miesto a doby rozvíjania jednotiek tech. zabezpečenia,

— miesta a priestory hniezd, zhromaždišť poškodenej techniky,

— odsunové cesty pre poškodenú techniku a možnosti využitia dopravných prostriedkov k odsunu,

— priestory rozvíňovania skladov, požiadavky na prísuny materiálu a na dopravu,

— potrebu munície, PHM, dobu a priestory doplňovania,

— materiálové a zdravotnícke zabezpečenie jednotiek technického zabezpečenia,

— organizáciu ochrany a obrany, rozmiestnenie týchto jednotiek,

— využitie opravární civilného sektoru a ťaženie materiálu z miestnych zdrojov.

S ostatnými príslušníkmi štábu (chem., žen. apod.) treba prejednať tie otázky, ktoré sú spoločné k zabezpečeniu činnosti hlavných druhov vojsk podľa konkrétnej situácie.

V činnosti ZVT nemalý význam zaujíma **technická súčinnosť**, ktorá má zaistiť jednotné chápanie plánovaného spôsobu zabezpečenia a všetkých dôležitých opatrení na jednotlivých stupňoch a v jednotlivých obdobiach činnosti. Súčinnosť umožňuje vydať nariadenie pre technické zabezpečenie. Organizuje a riadi ju ZVT podľa mapy a len výnimočne v teréne (v obrannom boji a totedy, keď obranný boj časovo je dlhší a v jednom priestore). Na technickej súčinnosti sa podieľajú:

— príslušníci technického oddelenia zväzku alebo útvaru,

— ZVT podriadených organických a posilových útvarov, jednotiek,

— veliteľ jednotky technického zabezpečenia (technickej opravárne pluku alebo divízie),

— náčelníci, ktorí majú odborné dielenie v jednotke technického zabezpečenia alebo vyžadujú od jednotky pomoc,

— funkcionári pridelených jednotiek.

Účelom technickej súčinnosti je upresniť jednotné chápanie zabezpečenia v jednotlivých obdobiach bojovej činnosti. V priebehu súčinnosti je nutné rozobrať koordináciu ZVT v oblasti účinného a ekonomického využívania jednotlivých technických opravovní zväzku alebo útvaru.

Pri realizovaní nového modelu technickej služby mal by ZVT okrem otázok uvádzaných v predpise Zákl-4.3 prejednať a zladíť využitie technickej opravárnej divízie (pluku) hlavne pre opravy a to podľa potreby jednotlivých druhov vojsk (del., žen., spoj., chem. apod.). Časové a správne využitie opravárenských pro-

striedkov ako i koordinovanie využitia zásob materiálu predovšetkým ku zaisťovaniu oprav techniky bude jedna z hlavných úloh ZVT pri koordinačnej činnosti v poli.

Dalšou dôležitou koordinačnou otázkou ZVT, ktorú musí prejednať pri technickej súčinnosti je dôsledné vyriešenie jednotlivých pracovísk na zhromaždišti poškodenej techniky. Keď ZVT alebo náčelník zhromaždišťa majú splniť požiadavky nového modelu technickej služby, potom musia okrem oprav poškodenej pásovej a kolovej techniky súbežne plánovať i opravy špeciálnej nadstavby automobilov, ako ostatnej techniky jednotlivých druhov vojsk, umiestnenej a vezenej na autách, OT alebo tankoch. Splnenie uvedenej úlohy vyžaduje prehodnotiť doterajšie rozloženie pracovísk na zhromaždišti a to v prospech nových požiadaviek, vyplývajúcich z nového modelu riadenia technickej služby.

Povinnosťou ZVT okrem ekonomického využitia jednotlivých opravární je zladíť využívanie jednotných skladov materiálu, začlenených do technických opravární divízie (plukov). Z hľadiska tejto požiadavky je účelné, aby ZVT mal vo svojej podriadenosti len ten druh materiálu, ktorý zabezpečuje všetky opravy na poškodenej technike. Ostatné materiály (hlavne municijný materiál apod.) nie je výhodné dávať do podriadenosti ZVT.

Nakoľko v organizácii útvarov a jednotiek druhov vojsk sa postrádajú odsunové a vyprošťovacie prostriedky (vyprošťovacie tanky, auta, podvalníky, ťahače apod.), je nutné, aby aj táto otázka bola dokonale premyslená a prejednaná pri technickej súčinnosti.

V praxi je viac foriem, alebo spôsobov uskutočňovania technickej súčinnosti. Volená forma bude však závisieť od konkrétnej bojovej činnosti, situácie a času. Podľa doterajšej praxe nie je súčinnosť technických orgánov vžitá — tento dôležitý úkol sa zanedbáva.

Vážnou stránkou v organizácii technického zabezpečenia je uskutočnenie **technickej rekognoskácie**. Technická rekognoskácia má prebiehať pred zahájením, niekedy v priebehu bojovej činnosti. Môže sa organizovať samostatne, alebo v rámci tylovej a veliteľskej rekognoskácie. V niektorých prípadoch sa môžu okrem technických orgánov pribírať špecialisti pre žienijný a chemický prieskum. Pri rekognoskácii priestorov rozmiestnenia jednotky technického zabezpečenia alebo priestoru zhromaždišťa poškodenej techniky sa spracuje náčrtok, ktorý slúži k zaujatiu priestoru a k organizácii obrany a o-

chrany. Zároveň sa označujú priestory a vytýčujú stanovišťa. Táto problematika sa viacej dotýka príslušníkov vyčlenených od útvarov technického zabezpečenia.

Skrátením doby prípravy k boju vzrástol aj význam kontrolnej činnosti veliteľa a jeho štábu. Kontrolná činnosť musí byť nedeliteľnou súčasťou riadiacej činnosti. Pod pojmom kontrolnej činnosti nutno rozumieť súhrn práce zameranej k zisťovaniu skutočného stavu, pochopenie a plnenie uložených úloh, odstraňovanie nedostatkov priamo na mieste a poskytovanie konkrétnej pomoci.

S plánovaním a zaisťovaním boja tesne súvisí i organizácia spojenia, ktoré musí zabezpečiť prípravu boja, odpovedať rozhodnutiu veliteľa a plánu boja. V organizácii technického zabezpečenia hlavný prostriedok spojenia je rádio. V praxi budeme organizovať rádiovú sieť technickej pomoci a technického zabezpečenia. Tento systém spojenia budeme ešte zdvojsť prostriedkami, ktoré máme k dispozícii. Dobré organizované spojenie, ku ktorému patrí i velenie styčnými a smerovými orgánmi, je tiež jednou z podmienok metódy súbežného plánovania.

Služobný predpis Zákl-4-3 stanovuje, že hlavným a základným dokumentom pre riadenia technického zabezpečenia je **plán technického zabezpečenia**. Podľa tohto dokumentu, alebo v jeho súlade sa uskutočňuje technická činnosť, vydávajú sa príslušné odborné smernice alebo pokyny. Plán ako bojový a technický dokument musí byť spracovaný včas, stručne, jasne a výstižne. Spracováva sa podľa skutočnej technickej situácie, rozhodnutia veliteľa, nariadenia nadriadeného odborného náčelníka a v súčinnosti s náčelníkmi druhov vojsk. V pláne sa rieši opatrenie, smerujúce k zabezpečeniu plnenia bojovej úlohy vojsk po obdobiach. Prípravné obdobie a obdobie plnenia DÚ sa rozpracováva podrobne, ďalšie činnosť len výhľadovo. Najvýhodnejšia forma je grafické spracovanie na mape (oleáte), doplnené tabuľkami a slovnými závermi.

Metodika spracovania plánu technickým oddelením zväzku (skupiny útvaru) bude závisieť od materiálnych podmienok, znalosti skutočnej technickej situácie, rozsahu podkladov od veliteľa a nadriadeného, časového plánu činnosti, počtu osob oddelenia (skupiny) a ich rozloženia na miestach velenia. V súčasných podmienkach bude pri spracovaní plánu hrať podstatnú úlohu čas. VZT bude musieť od začiatku prípravy vytvárať podmienky pre najrýchlejšie jeho spracovanie.

Je nutné doceniť i materiálové pod-

mienky a určiť formu jeho spracovania. Technické oddelenie (skupina) potrebuje mapy pre pracovnú mapu ZVT, plán zabezpečenia a výkazovú mapu. Keď má k dispozícii len 2 sady máp, môže byť plán pri vedení boja použitý ako výkazová mapa a to priamo alebo s využitím oleáty. V časovej tiesni môže pracovná mapa ZVT byť použitá ako grafická časť plánu. Potom by mohol byť plán spracovaný textuálne vo forme tabuľky.

Je dôležité, aby oddelenie malo potrebné mapy pripravené už v dobe, keď veliteľ zoznamuje s úlohou a sú vydávané pokyny pre činnosť a aby už vopred boli pripravené a premyslené i ostatné tabuľky používané v legende plánu (podľa predpisu Zákl-4-3, čl. 358). V podstate ide o tie zásadné otázky, uvádzané v tabuľkách, vyjadrené už v obsahu informačnej zprávy ZVT veliteľovi.

Plán technického zabezpečenia bude vytváraný postupne a to tak, ako sa budú získavať podklady k jeho spracovaniu. Krátkosť prípravných období si žiada rozpracovať plán priamo na VS. Je výhodné, aby si ZVT určil dôstojníka, ktorý od začiatku bude hlavným spracovateľom.

Pri spracovaní plánu je treba si predem ujasniť jeho obsah a náplň. Plán ako hlavný riadiaci dokument organizácie technického zabezpečenia musí obsahovať

- situáciu a opatrenie vševojskového rázu,
- opatrenie technického rázu,
- riadenie jednotiek technického zabezpečenia,
- riadenie podriadených odborných funkcionárov, včítane materiálových zložiek druhov vojsk.

Všetky závery zabezpečujú vždy určitú bojovú úlohu a preto sú obsahovo a časovo vymedzené miestom v bojovej seštave a bojovou úlohou.

Graficky sa budú vyjadrovať:

- miesta velenia a zastupenie technického oddelenia (skupiny) na nich,
- použitie jednotiek technického zabezpečenia, ich členenie, miesto v bojovej a pochodovej zostave, osy presunu,
- organizácia sústredovania poškodených techniky (odsuny),
- organizácia zásobovania,
- stanovište nadriadených a podriadených o jeden stupeň,
- miesta činnosti nadriadených, podriadených jednotiek,
- miesta a využitie opravární.

Grafická časť plánu naväzuje na taktickú situáciu vojsk a preto táto časť musí obsahovať i potrebné taktické údaje (uvádza predpis Zákl-4-3).

Ostatné údaje sa spracovávajú vo forme tabuliek. Tabuľky slúžia predovšetkým k technickým opatreniam a uzatvárajú sa stručnými slovnými závermi, ktoré spravidla odpovedajú formulácii návrhu organizácie technického zabezpečenia.

Komplexný plán sa zdá byť pracovným dokumentom. Technické oddelenie (skupina) musí sa vycvičiť tak, aby plán sa postupne stal výslednicou činnosti ZVT, oddelenia (skupiny) pri príprave a plánovaní boja. Kultura plánu musí byť odrazom schopnosti dôstojníkov. Metodika spracovania plánu vyplýva z metódy práce oddelenia (skupiny). Ich metodika naväzuje na metódu práce veliteľa a štábu, ktorá je jej základom.

Neustála pripravenosť technických funkcionárov k spracovaniu plánu spočíva v pravidelnej informovanosti a súčasnej technickej situácii a jej neustálej evidencii. Tento stav potom umožňuje kedykoľvek vyvodit potrebné závery. Tým, že prehľady o technickom stave vedú dôstojníci podľa odbornosti, je nutné, aby ZVT si poslednú technickú situáciu pri svojom odchode z oddelenia (skupiny) poznamenal. Rovnako je nutné, aby jednotliví funkcionári oddelenia, pokiaľ nie sú so ZVT v bezprostrednom styku, využili každú príležitosť k informácii. Ak už hovoríme o dôležitosti vzájomnej informovanosti, tú treba potom uskutočňovať obojstranne.

Druhá dôležitá okolnosť pre včasné plánovanie technického zabezpečenia je súbežné plánovanie na viacerých stupňoch velenia. Z uvádzaného variantu spracovania plánu vyplýva dôležitosť včasného vydania predbežných nariadení (smerníc) pre organizáciu technického zabezpečenia.

Včasné a konkrétne spracovanie plánu umožňuje tiež neustála súčinnosť so zložkami štábu, s podriadenými jednotkami a funkcionármi technickej služby.

Organizácia technického zabezpečenia činnosti vojsk je natoľko vážnym druhom zabezpečenia, že ju nie je možné opomenúť a dokumentačne nevyjadriť. Plán je vlastne súčasť štábnych dokumentov, ktorý je nutné z dôvodov právnych a vojenskoštudijných zachovať. Plán v akejkoľvek forme sa spracováva počínajúc plukom.

MIESTO VELENIA A DOVEDENIA ZÁMYSLU ORGANIZÁCIE TECHNICKÉHO ZABEZPEČENIA DO VOJSK

V súčasných podmienkach plánovanie a riadenie bojovej činnosti je uskutočňované z veliteľských stanovišť (VS), predsunutých veliteľských stanovišť (PVS —

v útoku), záložných veliteľských stanovišť (ZVS — v obrane) a tylových veliteľských stanovišť (TVS).

K zabezpečeniu neustálej a rýchlej informovanosti súbežného plánovania a zistenia stavu o technickej situácii má byť na VS celé technické oddelenie (skupina) alebo aspoň jeden dôstojník z tohto oddelenia. Keď je na VS celé oddelenie (skupina), je nutné vyčleniť 1—2 osoby na TVS k riadeniu zásobovania. Pri druhej variante je jadro oddelenia (skupiny) na TVS. Potom tento jednotlivec udržiava styk s jadrom na VS a má za povinnosť rýchlo, včas a sústavne podávať získané zprávy a informácie potrebné pre činnosť ZVT a oddelenia (skupiny).

Z hľadiska vážnosti a zvýšenej potreby a kladených požiadaviek na technické zabezpečenie je výhodné realizovať prvý spôsob. Delenie oddelenia (skupiny) má okrem iného i tu výhodu, že jedným jadrovým úderom nemôže byť vyradené celé oddelenie (skupina).

Riadenie technického zabezpečenia vyžaduje dôsledne doviesť spracované nariadenia ZVT podriadeným vojskám. Pri činnosti technických orgánov v poli je výhodné realizovať tieto spôsoby doručenia: **osobné** (priamo, styčné orgány, cestou veliteľa), **po technických spojovacích prostriedkoch** a **písomné** (PS, kuriérom, spojkou).

Naspoľehlivejším spôsobom dovedenia odborného nariadenia ZVT do vojsk je **priame osobné vydanie**. Tento spôsob vyžaduje zhromaždenie technických funkcionárov na stanovišti ZVT. Najvýhodnejšou dobou osobného styku je doba po organizácii súčinnosti veliteľom a to o stupeň nižšej. V tejto dobe už by mal byť ujasnený vlastný zámysel technického zabezpečenia a už musla aj vedieť, ako ich veliteľ a im podriadené jednotky budú zabezpečovať rozhodnutie veliteľa. Osobné vydávanie odborných smerníc ZVT umožňuje súčasne kontrolu ich pochopenia. **Doručenia odborných nariadení** (smerníc) **do vojsk technickými spojovacími prostriedkami** bude možné len vtedy, ak pôjde o predanie krátkych správ, keď ich predanie hovorovými tabuľkami nebude robiť ťažkosť a ak touto formou nevzniknú väčšie časové straty než inými formami. Tento spôsob žiada organizovať rádiové siete technického zabezpečenia alebo technickej pomoci.

Písomné doručenie nariadení (smerníc) ZVT je spôsob obvyklý, v súčasných podmienkach však nie vždy dobre uskutočniteľný. Písomné nariadenia sú komplexné dokumenty, tieto potvrdzujú predbežné nariadenia vydané už ústne, po

spojujúcich prostriedkoch a sú tedy ob-
siahlejšie. Súčasné podmienky bojovej
činnosti žiadajú hľadať iný spôsob doru-
čovania nariadení do vojsk.

V súdobých podmienkach nemôžeme
úplne stanoviť, či je možné používať toho
či iného spôsobu. Podľa konkrétnej situ-
ácie musíme kombinovať a využívať také
metódy a formy, ktoré budú dostatočne
zabezpečovať, že vydané nariadenia budú
doručené adresátom včas a v celom roz-
sahu.

Doručenie rozhodnutia je tiež otázkou
súbežného plánovania. Adresáti odborného
nariadenia asi nebudú v stejnú dobu na
pracoviskách tak, aby ich nariadenie
zastihlo; bude se to týkať predovšetkým
predstaviteľov posilových prostriedkov,
druhých sledov, delostrelectva a ostat-
ných druhov vojsk.

Správna metodika práce v poli s dô-
razom na súbežné plánovanie technického
zabezpečenia na viacerých stupňoch vy-
žaduje:

- účelne rozmiestniť funkcionárov na
jednotlivé miesta velenia a vzájomne ich
spojiť,

- umiestniť niektorých príslušníkov
technického oddelenia (skupiny) na VS
za účelom naviazania styku s veliteľmi
a odbornými náčelníkmi druhov vojsk a
služieb; lepšie využiť smerových a styč-
ných dôstojníkov,

- podľa pokynov veliteľa pripravovať
návrhy na využitie jednotiek technického
zabezpečenia,

- k z kvalitneniu požadovanej infor-
movanosti (zvlášť v období plánovania,
keď vojska nie sú v pohybe) uplatňovať

osobný styk technických orgánov svojho
nadriadeného ZVT, za účelom doloženia
príslušného stavu o technickej situácii,

- postupne vydávať predbežné naria-
denie ZVT, ktoré už nadobudli platnosť,
aby sa takto vykonavateľom poskytol
maximálny čas na prípravu a vlastnú
prácu,

- priamo spolupracovať pri plánovaní
na vyššom stupni velenia, poprípade oso-
be sa účastniť na práci na nižšom stupni
velenia v dobe, keď plánovacie dokumen-
ty na vyššom stupni nie sú vyhotovené,

- neustály styk s útvarmi a jednot-
kami technického zabezpečenia za účelom
maximálneho využitia ich kapacity a to
podľa vzniklej situácie a potreby.

Skúsenosti z rôznych cvičení ukázali,
že činnosť mnohých technických orgánov
neodpovedala požadovanej práci v oblasti
technického zabezpečenia a používané
normy nie sú ani jednotne chápané.
Zvlášť malá pozornosť je venovaná v prie-
behu plánovania dosiahnutie určitého
predstihu pri plnení úloh. ZVT sa musí
zamerať nie len na riešenie situácie vznik-
lej v dôsledku bojovej činnosti, ale aj na
príslušné opatrenie, zabezpečujúce tech-
nickú spoľahlivosť vozidiel a ich špeciálnej
nadvstavby. Je žiaduce s predstihom riešiť
technické ošetrovanie a tým predchádzať
i narastaniu poruchovosti vozidiel. S pred-
stihom je nutné riešiť i vyprošťovanie, od-
suny a sústreďovanie poškodených techni-
ky na hniezde, v zhromaždišti poškode-
nej techniky ako jednu podmienku rých-
leho a účinného využitia opravárenských
prostriedkov v prospech rýchlejšieho ná-
vratu opravenej techniky vojskám.

Z á v e r

Úspešné splánovanie, riadenie a zabezpečenie boja závisí predovšetkým na schop-
nosti veliteľov a štábu včítane technických orgánov a na pružnosti ich práce.

Prijatie rozhodnutia a jeho dovedenie do vojsk je zložitý a veľmi zodpovedný proces.
Každé rozhodnutie a zámysel, smerujúci k účinnému riadeniu technického zabezpeč-
nia musí byť prijaté na základe hlbokého rozboru situácie, presných a reálnych pre-
počtov a predvídaní možných zmien v danej situácii. Len tak je možné zabezpečiť,
že rozhodnutie vyjadrené v spracovaných dokumentoch nebude mať závažné nedostatky
a práca na nižších stupňoch velenia nebude musieť byť menená.

Činnosť technických orgánov nemôže prebiehať len v jednom úseku, tj. v príprave
návrhov pre veliteľa, ale súbežne musí sa splniť rad opatrení, ktoré úzko súvisia
s priamym riadením, organizovaním a uskutočňovaním technického zabezpečenia
u podriadených vojsk všetkých stupňoch aj jednotiek technického zabezpečenia.